

UPUTSTVO ZA TEST-ADMINISTRATORA

EKSTERNA PROVJERA ZNANJA UČENIKA
NA KRAJU TREĆEG CIKLUSA OSNOVNE ŠKOLE

ŠKOLSKA 2013/2014. GODINA

SADRŽAJ

UVOD	3
1. ULOGA TEST-ADMINISTRATORA	4
2. KALENDAR PROVJERE ZNANJA	4
3. KORACI U PROCEDURI EKSTERNE PROVJERE ZNANJA	5

Prilozi

Prilog 1 Formular za podatke

Prilog 2 Pravila ponašanja

Prilog 3 Uputstva po predmetima

UVOD

Eksterna provjera znanja na kraju trećeg ciklusa osnovne škole standardizovana je eksterna provjera školskih postignuća učenika na kraju osnovnoškolskog obrazovanja. Ovakva odluka našla je utemeljenje u Zakonu o osnovnom obrazovanju i vaspitanju, čl. 56 („Sl. list RCG”, br. 64/02 od 28. 11. 2002, 49/07 od 10. 08. 2007. i 45/10 od 04. 08. 2010). Na kraju trećeg ciklusa vrši se eksterna provjera znanja učenika iz: crnogorskog – srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti, matematike i jednog predmeta koji učenik izabere sa liste obaveznih predmeta, a koji se izučavaju u III ciklusu najmanje u dva razreda. Učenici ne mogu izabrati fizičko vaspitanje, muzičku i likovnu kulturu. Za pripremu zadataka zadužen je Ispitni centar, a provjeru znanja vrši Ispitni centar u saradnji sa školom. Način i postupak provjere znanja učenika propisalo je Ministarstvo prosvjete i sporta Pravilnikom („Sl. list RCG”, br. 62 od 14. 12. 2012).

Provjeravaju se znanja zasnovana na ključnim djelovima nastavnog programa pokazujući nivo pojedinačnih dostignuća učenika za predmete koji se polažu. Ispitni centar je u saradnji sa školama do sada organizovao pilot ispite iz matematike i maternjeg jezika. Cilj ovih pilota je bio da se pretestiraju zadaci i procedure i jačaju kapaciteti svih subjekata uključenih u proces. Jedan od najvažnijih koraka do realizacije prve eksterne provjere znanja u osnovnoj školi bila je organizacija i realizacija pilota školske 2011/2012. godine kojim su bili obuhvaćeni sve učenici osmog razreda. Ciljevi ovog pilota su bili priprema učenika i škola za prvu eksternu provjeru znanja, provjera procedure i izgradnja kapaciteta u školama. U okviru ovog pilota učenici su radili testove iz crnogorskog – srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti, matematike i jednog predmeta kojeg su učenici izabrali (fizika, hemija, biologija, istorija, geografija).

Ova provjera znanja biće organizovana 26, 27. i 28. maja 2014. godine.
Sve provjere znanja počće u 12 sati.

Da bi se realizovala ovako važna provjera znanja, očekujemo i Vašu saradnju. Uloga test-administratora je veoma značajna u obezbjeđivanju regularnosti u prostorijama u kojima se realizuje provjera. Zato Vam preporučujemo da ovo uputstvo pažljivo pročitate kako biste uspješno izvršili postavljene zadatke. Školski koordinator, test-administrator, učenici i svi koji su uključeni u pripremu i sprovođenje eksterne provjere znanja dužni su da se ponašaju u skladu s pravilima donesenim od strane Ministarstva prosvjete i Ispitnog centra.

1. ULOGA TEST-ADMINISTRATORA

Aktivnosti test-administratora definisane su Pravilnikom:

„Poštovanje pravila u prostoru u kojem se vrši provjera znanja na kraju trećeg ciklusa obezbjeđuje test-administrator kojeg određuje Ispitni centar. Test-administrator bira se iz reda nastavnika škole, s tim da ne može biti izabran nastavnik istog ili srodnog predmeta iz kojeg se vrši provjera znanja.“

Odbor će poslati Ispitnom centru spisak nastavnika (test-administratora) i sa predloženog spiska odrediti koji će nastavnici dežurati u prostorijama. Evidencija se vrši kroz Formular za distribuciju materijala.

Priprema test-administratora za sprovođenje ispita podrazumijeva saradnju sa školskim koordinatorom:

- obuku test-administratora najmanje sedam dana prije provjere znanja;
- pripremu prostorija u kojima će se realizovati provjera znanja;
- obavještanje o vremenu provjere znanja;
- preuzimanje spiskova 1h prije testiranja i njihovo isticanje na prostorijama;
- preuzimanje test-materijala od školskog koordinatora 40 minuta prije ispita;
- obezbjeđivanje regularnosti u prostorijama u kojima se realizuje provjera znanja;
- predaju test-materijala školskom koordinatoru pet minuta nakon završene provjere znanja.

Test-administrator je u obavezi da potvrdi prisustvo školskom koordinatoru dan ranije i da detaljno prouči uputstva.

2. KALENDAR PROVJERE ZNANJA

26. maj 2014. godine

- ▶ crnogorski – srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost;
- ▶ albanski jezik i književnost;

27. maj 2014. godine

- ▶ matematika;

28. maj 2014. godine

- ▶ predmeti koje su učenici izabrali sa liste obaveznih predmeta, a koji se izučavaju u III ciklusu najmanje u dva razreda (biologija, hemija, fizika, geografija, istorija, engleski jezik, ruski jezik, italijanski jezik, francuski jezik i njemački jezik).

- **Sve provjere znanja počinju u 12 sati i traju iz:**
- **crnogorskog – srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti 70 minuta;**
- **matematike 70 minuta;**
- **starih jezika 60 minuta;**
- **fizike, hemije i biologije 60 minuta;**
- **istorije i geografije 60 minuta.**

3. KORACI U PROCEDURI EKSTERNE PROVJERE ZNANJA

Koraci u proceduri na dan provjere znanja:

1) Svaki test-administrator dobija sigurnosnu vrećicu sa testovima 40 minuta prije početka provjere znanja. Ispravnost test-materijala (zapečaćena sigurnosna vrećica) potvrđuje potpisom u Formularu za distribuciju materijala. U sigurnosnoj vrećici je onoliko testova koliko je predviđeno da u učionici bude učenika, 1 rezervni test i 2 prazne sigurnosne vrećice. Pored sigurnosne vrećice, test-administrator dobija i Formular za identifikaciju, pravila ponašanja na provjeri znanja i Uputstvo za test-administratore.

2) Onog trenutka kada je zadužio svoj test-materijal, test-administrator ide u određenu učionicu, gdje dolaze i učenici koji polažu. Kako se ne bi pravila gužva i provjera znanja počela na vrijeme, neophodno je odmah početi sa prozvkom prema Formularu za identifikaciju i upućivati učenike na njihova mjesta koja su prethodno označena brojem. Redni broj učenika u učionici kojim je označena klupa treba da se poklapa se rednim brojem u Formularu za identifikaciju (*Prilog 1*).

→ **Pri ulasku u učionicu, učenici pokazuju dokument sa fotografijom koji ih identifikuje (pasoš, đlačka knjižica i sl.) i odlažu svoje stvari (jakne, torbe, telefone...).**

3) Kad svaki učenik zauzme svoje mjesto neophodno je pročitati pravila (*Prilog 2*).

4) Za vrijeme provjere znanja vrata učionice moraju biti otvorena.

5) Prije nego test-administrator otvori sigurnosnu vrećicu neophodno je da učenici potvrde ispravnost pristiglog test-materijala (pokaže im se zapečaćena sigurnosna vrećica).

6) Kada se otvori sigurnosna vrećica, pred učenicima treba izbrojiti testove i zapisati na tabli broj.
UKUPAN BROJ TESTOVA: 16

7) Ponovnom prozvkom jednog po jednog učenika, test-administrator predaje test i prepisuje šifru iz Formulara za identifikaciju u označeno polje na naslovnoj strani testa, uz napomenu da ga odlože na kraj klupe i ne otvaraju dok test-administrator ne kaže.

8) Kada se završi podjela testova, test-administrator zapisuje na tabli koliko je testova predato učenicima i koliko je ostalo praznih kako bi školski koordinador pri obilasku prepisao broj u Formular za distribuciju materijala.

TESTOVI ZA UČENIKE: 15
REZERVNI TEST: 1

9) Kada svaki učenik dobije test, daju im se 2 minuta da prelistaju test i uoče eventualne greške u štampi. Ukoliko postoji test sa greškom, test-administrator je dužan da ga zamijeni rezervnim. Ne smije zaboraviti da prepíše šifru učenika. Na testu sa greškom zapisuje zbog čega je došlo do zamjene. Ukoliko postoji potreba, obavještavajući školskog koordinadora može preuzeti rezervni test iz druge učionice (zapisati u Formularu za distribuciju materijala iz koje učionice je uzet). Školski koordinador sve promjene i razloge bilježi u svom izvještaju.

10) Nakon ovoga učenicima se daje vrijeme od 2 minuta da pročitaju uputstvo sa naslovne strane. Ovo uputstvo treba da pročita i test-administrator kako bi se upoznao sa pojedinostima u vezi s konkretnim testom (*Prilog 3*).

11) Tačno u 12h se označava početak rada. Ukoliko je postojao opravdan razlog za malo kašnjenje, produžice se i vrijeme predviđeno za rad. Vrijeme početka i vrijeme koje je predviđeno za kraj provjere znanja zapisuje se na tabli.

12) Za vrijeme trajanja provjere znanja, test-administrator je dužan da obezbijedi tišinu u učionici i ne dozvoli bilo kakvo ometanje ili korišćenje nedozvoljenih sredstava.

13) **Ako neki od učenika postavlja pitanje, to mora uraditi glasno da svi učenici čuju. Ovo važi i za odgovor test-administradora. Test-administratoru nije dozvoljeno da daje bilo kakve informacije u vezi sa testom.**

14) Ukoliko neki učenik ne poštuje pravila, neophodno ga je opomenuti. Ukoliko nastavi sa

nepoštovanjem pravila, treba pozvati školskog koordinatora.

➔ **Školski koordinator i direktor odlučiće da li će taj učenik završiti sa radom prije vremena. Ukoliko se to desi, neophodno je nakon završene provjere znanja napraviti zapisnik koji će potpisati test-administrator, direktor i školski koordinator. Ovaj zapisnik se verifikuje na Odboru za eksternu provjeru znanja.**

15) Učenicima nije dozvoljeno da za vrijeme trajanja provjere znanja napuštaju prostoriju i ponovo se vraćaju da nastave sa radom.

➔ **Školski koordinator treba da sugeriše test-administratorima ako ima učenika sa određenim zdravstvenim problemima. Ukoliko takvi učenici traže da radi određenih potreba izađu, test-administrator će im to dozvoliti uz pratnju dežurnog nastavnika, ali ne više od 5 minuta.**

16) Petnaest minuta prije isteka vremena, test-administrator je dužan reći:

Do kraja provjere znanja imate još 15 minuta. Provjerite svoje odgovore i nemojte zaboraviti da odgovore koje ste napisali grafitnom olovkom pojačate hemijskom olovkom ili naliiperom.

17) Pet minuta prije kraja, treba da kaže:

Imate još pet minuta. Privodite kraju svoj rad.

18) Kraj provjere znanja označava riječima:

Predviđeno vrijeme za rad je isteklo. Molim vas da prekinete sa radom i zatvorite svoje testove.

19) Po završetku provjere znanja svaki učenik vraća svoj test test-administratoru, a test-administrator provjerava šifru iz Formulara za identifikaciju. Ispravnost će učenik potvrditi svojim potpisom u Formularu za identifikaciju.

➔ **Učenik treba da prepíše svoju šifru.**

20) Ukoliko neki učenik završi ranije, može vratiti test i napustiti prostoriju kao ne bi ometao rad ostalih. Do kraja rada, odnosno dok posljednji učenik završi moraju ostati još najmanje dva učenika. Ovi učenici će ispratiti pakovanje testova u sigurnosnu vrećicu na kojoj je napisano „ZA OCJENJIVANJE“. U sigurnosnu vrećicu „ZA OCJENJIVANJE“ pakuju se samo testovi (popunjeni i prazni).

21) Kada se vrećica zapečati, test-administrator zapisuje na vrećici broj testova tako što će navesti koliko je popunjenih, a koliko praznih.

➔ **Sigurnosnu vrećicu za vraćanje test-materijala u Ispitni centar, školski koordinator je trebalo da preuzme od test-administratora pri obilasku, u toku trajanja provjere znanja. Ukoliko to nije uradio, ovu sigurnosnu vrećicu i Formular za identifikaciju, test-administrator predaje školskom koordinatoru zajedno sa zapečaćenim testovima za ocjenjivanje.**

Prilozi

Prilog 1

MATEMATIKA						
PREZIME UČENIKA	IME UČENIKA	ŠIFRA UČENIKA			RED. BR. UČENIKA	POTPIS UČENIKA (KADA ZAVRŠI SA RADOM I PRED TEST)
		ODJELJENJE	UČIONICA			
Aleksic	Sasa	91	01	01	01	
Aleksic	Mia	91	01	01	02	
Basic	Pedja	91	01	01	03	
Bojano	Jana	91	01	01	04	
Grujic	Jelena	91	01	01	05	
Jacimovic	Rada	92	01	01	06	
Jelovac	Saska	92	01	01	07	
Kaludjerovic	Petra Sasa	91	01	01	09	
Kaludjerovic	Marka Sasa	91	01	01	09	
Katana	Maja	92	01	01	10	
Lazovic	Darko	92	01	01	11	
Lazovic	Dejan	92	01	01	12	
Madzgalj	Zeljko	91	01	01	13	

Prilog 2

EKSTERNA PROVJERA ZNANJA UČENIKA NA KRAJU III CIKLUSA OSNOVNE ŠKOLE

PRAVILA PONAŠANJA

Na eksternoj provjeri znanja nije dozvoljeno da učenici:

- ▶ kasne,
- ▶ lažno se predstavljaju,
- ▶ otvaraju test-knjižice prije dozvoljenog vremena,
- ▶ koriste udžbenike, bilješke, listice ili drugi pomoćni materijal,
- ▶ prepisuju tuđa rješenja ili pokazuju svoja,
- ▶ koriste elektronske uređaje ukoliko to nije precizirano u uputstvu za određeni test,
- ▶ promijene učionicu i broj radnog mjesta,
- ▶ napuštaju učionicu u toku rada i vraćaju se da nastave;
- ▶ ne poštuju znak za početak i završetak provjere znanja,
- ▶ pišu i crtaju ono što se ne traži u zadacima/pitanjima.

Kada učenici dobiju test, neophodno je da ga odlože na kraj klupe i prate uputstva test-administratora.

Dozvoljeno je pisati ćirilicom ili latinicom, hemijskom olovkom ili nalivperom. Grafitnu olovku i gumicu učenici mogu koristiti tokom rada. Ovako će imati mogućnost da, ukoliko uoče grešku, tu grešku isprave. Korišćenje korektora nije dozvoljeno. Ukoliko učenik pogriješi, treba da prekriži i rješava ponovo.

Pri rješavanju zadataka višestrukog izbora treba zaokružiti jedan od ponuđenih odgovora. Kod zadataka otvorenog tipa ostavljeno je mjesto za rad.

Zadatak će se vrednovati s 0 bodova ako je:

- ▶ **netačan,**
- ▶ **označeno više odgovora,**
- ▶ **nepravilno označen ili nečitko napisan odgovor,**
- ▶ **odgovor napisan grafitnom olovkom.**

Učenici su dužni poštovati ova i druga uputstva koja se nalaze na naslovnoj strani testa. Nakon završenog ispita svaki učenik je dužan napustiti školu kako ne bi ometao rad ostalih.

KALENDAR PROVJERE ZNANJA

26. maj 2013. godine

- ▶ **crnogorski-srpski, bosanski, hrvatski jezik i književnost,**
- ▶ **albanski jezik i književnost.**

27. maj 2013. godine

- ▶ **matematika.**

28. maj 2013. godine

- ▶ **predmeti koje su učenici izabrali sa liste obaveznih predmeta, a koji se izučavaju u III ciklusu najmanje u dva razreda (engleski jezik, ruski jezik, biologija, hemija, fizika, geografija i istorija).**

Sve provjere znanja počinju tačno u 12 sati.

Prilog 3

UPUTSTVA

CRNOGORSKI – SRPSKI, BOSANSKI, HRVATSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Dozvoljeno je pisati ćirilicom ili latinicom, ekavskim ili ijekavskim izgovorom, jotovanom ili nejotovanom verzijom, ali **nije dozvoljeno miješanje**. Najbolje je da se piše pisanim slovima. Ako učenik piše štampanim slovima, mora da označi veliko slovo.

Test mora biti **napisan hemijskom olovkom/nalivperom**, mada se tokom rada može koristiti grafitna olovka i gumica. Ukoliko neko pogriješi, treba da prekriži i rješava ponovo. Pri rješavanju zadataka višestrukog izbora treba zaokružiti jedan od ponuđenih odgovora.

Zadatak će se vrednovati s 0 (nula) bodova ako:

- netačan;
- je nečitko napisan;
- je napisan grafitnom olovkom;
- je zaokružen ili napisan i tačan i netačan odgovor;
- je napisan štampanim slovima, bez označavanja velikih slova;
- je učenik/učenica nepristojan u izražavanju;
- učenik/učenica crta, ilustruje, piše viceve i slično.

ALBANSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

Nije dozvoljeno miješanje albanskog pisma sa službenim pismom. Najbolje je da se piše pisanim slovima. Ako učenik piše štampanim slovima, mora da označi veliko slovo.

Test mora biti napisan **hemijskom olovkom/nalivperom** - plave ili crne boje, mada se tokom rada može koristiti grafitna olovka i gumica. Ukoliko neko pogriješi, treba da prekriži i rješava ponovo. Pri rješavanju zadataka višestrukog izbora treba zaokružiti jedan od ponuđenih odgovora.

Zadatak će se vrednovati s 0 (nula) bodova ako:

- je nečitko napisan;
- je napisan grafitnom olovkom;
- je zaokružen ili napisan i tačan i netačan odgovor;
- je napisan štampanim slovima, bez označavanja velikih slova;
- je učenik/učenica nepristojan u izražavanju;
- učenik/učenica crta, ilustruje, piše viceve i slično.

MATEMATIKA

VRIJEME RJEŠAVANJA TESTA JE 70 MINUTA

Pribor: grafitna olovka i gumica, hemijska olovka, geometrijski pribor.
Upotreba digitrona i korektora nije dozvoljena.

Tokom rada mogu se koristiti formule koje su date u testu.

Test mora biti popunjen hemijskom olovkom, a grafitna olovka se može koristiti za crtanje i tokom rada.

Ukoliko učenik/ca pogriješi, treba da prekriži i rješava ponovo. Ako je zadatak riješen na više načina, treba nedvosmisleno označiti koje se rješenje boduje.

Zadatak će se vrednovati s 0 (nula) bodova ako je:

- netačan;
- zaokruženo više ponuđenih odgovora;
- nečitko i nejasno napisan;
- rješenje napisano grafitnom olovkom.

FIZIKA HEMIJA BIOLOGIJA

Vrijeme rješavanja je 60 minuta.

Dozvoljen pribor: grafitna olovka, gumica i hemijska olovka

Učenikov rad mora biti napisan hemijskom olovkom.

Samo skice i grafici mogu biti nacrtani grafitnom olovkom.
Tokom ispita dopuštena je upotreba digitrona (džepnog kalkulatora).

Zadatak će se vrednovati s 0 (nula) bodova ako je:

- netačan;
- zaokruženo više ponuđenih odgovora;
- nečitko i nejasno napisan;
- rješenje napisano grafitnom olovkom.

STRANI JEZICI

Vrijeme rješavanja testa je **60 minuta**.

Test iz stranog jezika sastoji se od tri dijela: čitanja, leksike/gramatike i pisanja.
Dozvoljeni pribor: grafitna olovka i gumica, plava ili crna **hemijska olovka**. Priznaju se samo odgovori pisani hemijskom olovkom. Ukoliko učenik pogriješi, treba da prekrži i odgovori ponovo.

Za vrijeme rada na testu **nije dozvoljeno korišćenje rječnika i korektora.**

Zadatak će se vrednovati s 0 (nula) bodova ako je:

- netačan;
- zaokruženo više ponuđenih odgovora;
- nečitko i nejasno napisan;
- rješenje napisano grafitnom olovkom.

ISTORIJA GEOGRAFIJA

VRIJEME RJEŠAVANJA TESTA JE 60 MINUTA

Dozvoljen pribor je: grafitna olovka i gumica u toku rada i hemijska olovka. Priznaju se samo odgovori pisani **hemijskom olovkom**. Ukoliko učenik pogriješi, treba da prekrži i odgovori ponovo.

Maksimalan broj bodova je **100**. Netačno riješen ili neuradjen zadatak **ne donosi** negativne poene.

Zadatak će se vrednovati s 0 (nula) bodova ako je:

- netačan;
- zaokruženo više odgovora nego što je traženo pitanjem;
- nečitko i nejasno napisan;
- rješenje napisano grafitnom olovkom.

Vaka Đurovića bb, 20 000 Podgorica
mala.matura@iccg.edu.me,
www.iccg.co.me